

№21 «Алпамыс» бөбек жай –балабақшасы

**2021-2022 оқу жылының
«Алақай, балақай» қуыршақ театры
үйірмесінің жылдық жоспары**

Тәрбиеші: Жолмырзаева А

Қазақстан Республикасының Білім және Ғылым Министрлігі

ҚР-дың Білім және Ғылым Министрінің 2021 жылғы 18 желтоқсан №221 «Ақпан» бабынақарай бекітілген

ҚР-дың Білім және Ғылым Министрінің 2021 жылғы 18 желтоқсан №221 «Ақпан» бабынақарай бекітілген

«Алтын, баласы» қызықтар тіптіріні жаздык жаздык

2021-2022 оқу жылы

р/с	Тақырыптары	Тесті түрі	Мерзімі	Қай топқа жүргізіледі	Кіммен жүргізіледі	Жауапты
1	«Шығармалар»	Орталық	Қызық, 2021 ж	«Алтын» топқа	Жауапты Топтар Байқам Аманжол Топтар Топтар Еркін Әсетов Аманжол Аманжол	Үйіріне жетекшісі Жауапты А Аманжол Р
2	«Топтар»	Қызық	Қызық, 2021 ж	«Аманжол» топқа	Аманжол Пұрмұхамед Қызық Аманжол Аманжол Аманжол Пұрмұхамед Топтар Аманжол Аманжол	Үйіріне жетекшісі Жауапты А Настоя А
3	«Пікірлер мен түсініктер»	Салыстырмалық	Желтоқсан, 2021 ж	«Аманжол» топқа	Сұрып Арман Сұрып Арман Аманжол Аманжол Аманжол Аманжол Жауапты Арман Сұрып Арман	Үйіріне жетекшісі Жауапты А Жауапты А
4	«Түсінік мен көрініс»	Салыстырмалық	Қызық, 2022 ж	«Аманжол» топқа	Жауапты Аманжол Аманжол Аманжол Жауапты Пұрмұхамед Аманжол Пұрмұхамед Аманжол Аманжол	Үйіріне жетекшісі Жауапты А Ураманжол А

5	«Қолтаңба» мен «төбес» ертегісі	Үлкен үйі театры	Ақпан, 2022ж	«Палатирно» ортаны тобы	Ліза Абдир Айтуған Ахсан Еліс Айман Жеткерген Абды- расов	Үлкен жетекшісі Жолдырған А. Нұрғалина А.
6	«Шыңар ертегісі»	Кіші театры	Сәуір, 2022ж	«Айгөлек» ортаны тобы	Қуаныштылы Ханым Гүлз Аман Дарынқұл Аманжол Ержан Ержан	Үлкен жетекшісі Жолдырған А.
7	«Күннің мен мамын» ертегісі	Кіші театры	Маусым, 2022ж	«Тіңіш» ортаны тобы	Қайырған Аман Аманжол Жұмабек Нұржан Аманжол Қызыр Аманжол Аманжол	Аманжол Г. Үлкен жетекшісі Жолдырған А.
8	«Түнді, түсіңді ақыл мен» ертегісі	Салтанат тобы мен	Маусым, 2022ж	«Іргеташ» ортаны тобы	Аманжол Қызыр Берген Нұржан Салтанат Аманжол Шығарман	Қайырған Ж. Үлкен жетекшісі Жолдырған А.
9	«Түнді, ақыл мен» ертегісі	Кіші театры	Шілде, 2022ж	«Батыс» ортаны тобы	Жолдырған Аманжол Еліс Айман Қызыр Ержан Шығарман	Қайырған В. Үлкен жетекшісі Жолдырған А.
10	Тіңіш ертегісі	Кіші театры	Тамыз, 2022ж	«Батыс» кіші тобы	Еліс Айман Рослан Аманжол Төреман Аманжол Төреман Дарын Қызыр Аманжол Ержан Дарын	Жолдырған С. Үлкен жетекшісі Жолдырған А. Қайырған М.

№21 «Алпамыс» бөбекжый-балабақшасы

«Шалқан» ертегісі

Орамал театры

«Айналымы» мектепалды тобы

Тәрбиеші: Жолмырзаев А.
Алғазиева Р.

Қазан 2021ж

Немересі: Алмас Інігі

Ертегім, ертегім, бері келші бізге шалқанды жұлуға көмектесші.

Автор: Мұрат Димұхаммед Күшті немесе келеді күшті, немересінен ұстайды, немересі әкесінің бөлінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның желісінен ұстайды. Төртеуі арн тартыды, бесі тартыды шалқанды жұла алмайды, да «күшті мысықты шақырады».

Күшік Жеткерпей Астына

Мысығым, мысығым, бері келші бізге шалқанды жұлуға көмектесші.

Автор: Мұрат Димұхаммед Мысық көмекке келеді, мысық күштінен ұстайды, күшік немересінен ұстайды, немересі әкесінің бөлінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның желісінен ұстайды. Бесуі арн тартыды, бесі тартыды шалқанды жұла алмайды, да «мысық тышқанды шақырады».

Мысық Алмас Айауы

Тышқан, тышқан, бері келші бізге шалқанды жұлуға көмектесші.

Автор: Мұрат Димұхаммед Тышқан көмекке келеді, Тышқын мысықтан ұстайды, мысық күшкінен ұстайды, күшік немересінен ұстайды, немересі әкесінің бөлінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның желісінен ұстайды. Айналы бірігіп арн тартып, бесі тартып жатқанда шалқан жұлынғып жатады. Сыйға барлығы үй ішінен шалқанды жұлып алып мәрі-сіре береді.

Осымен ертегіміз аяқталды. Ертегіні көріп тамашаланындарыңызға рахмет!

Тақырыбы:Шалқан ертегісі

Мақсаты: Ертегінінің мазмұнын сондай-арқылы,ойлау қабілеттерін,сөздік қорларын, мәнерлілі сайлау дағдыларын дамыту.

Зал іші ертегі жөлігіне сайлас белендіріледі ертегі мазмұнына сәйкес әуен сайлап тұрады.

Ертегіге қатынушылар:

Автор: Мұрат Дінмұхаммед

Атасы:Құрманбай Исмай

Әжесі: Байсал Айзере

Қызы: Аамас Нәну

Күшесі:Кемпірбай Ақтілек

Мінезі: Аамас Айбару

Тыңқанды:Нұржанов Ерасыл

Автор: Мұрат Дінмұхаммед,Ерте,ерте ертеде бір атай мен әжей болдыты.Атай үй алдындығы бақшана жалқан еттісі.Күндердің күнінде жалқан үлінен болып өсіп кетеді.Осы кезде ата шалқанды тәңісана қарап,оны олай да,булай да тарта бастайды.Тартып-тартып шалқанды жұла алмайды. Көмегіне әжейді шақырады.

Атай: Құрманбай Исмай. Ой,көмгірім бері келші мәтін көмгірі берді.Мені шалқанды әрі тартып бері тартып жұла алмадың мүмкін есейміз жұлып алармыз.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед. Көмгірі көмегіне көмді әжей атайдың белбеуінен ұстайды,атай шалқанның желісінен ұстайды.Еңуі ары тартады,бері таптады шалқанды жұла алмай да әжей нөмере күшіні шақырады.

Әжей: Байсал Айзере Қызым,қызым бақшана келді бізге көмгірің көрсет.

Қызы: Аамас Нәну

Мені неге шақырдыңыз?

Әжей: Байсал Айзере

Мені атаң өзінен шалқанды көргенің,атаң өңуіңіз ары тартып,бері тартып жұла алмадың көп үйегіміз жұлып қалармыз.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед нөмере қызы көмегіне көмді нөмересі әңгісінің белінен ұстайды,әжей атайдың белбеуінен ұстайды,атай шалқанның желісінен ұстайды.Үйегі ары тартады,бері таптады шалқанды жұла алмай да нөмересі күшіні шақырады.

«Шалқан» ертегісі сахналық қойылым

№21 «Алпамыс» бөбекқай-балабақшасы

«Түлкі мен қоян» ертегісі

Сахналық қойылым

«Балдырған» мектепалды тобы

Тәрбиеші: Жолмырзалин А.
Уразымбетова Г.

Қаңтар, 2022ж.

Орманда түлкі мен коён өмір сүріпті. Түлкінің үйінің маңына, ал коёның үйінің аластын басыпты. Көктем келіп, суы жылығанда түлкінің үйінен, әріне, бірден еріп кетті. Жаураған түлкі көңіліне келсе:

Түлкі-Медина: Коён, коён! Мені үйіме кіргізің! Жылыша алайын!
Жылыс түлкі бөмбей алаң-сұлаң, аңқау коёның үйіне кіріп алып,
жары оша үйінен қуып шығарды. Коён жылы келе жатып, иттерге кенеді.
Ит-Ақсақал: Коён, коён! Не болып саған? Соншалықты қамытып кетіңсің ғой?

Коён-Жансұлу: Қалай жылымаймын? Түлкінің мұз үйі еріп кетіп, менің жылы ағаш үйімді тартып алды. Ішкі міне, баспанасыз кентіреп жүргенім...

Ит-Нәрбәт: Жаллама! Біз оң сибағанымыз кәзір-яқ қуып шығамыз! Иттер жылышап, коёның үйіне келеді. — Ау, ау, ау! Әй, түлкі, шық келе! Босат, коёның басыншымы!

Түлкі-Медина: Ала! Шықсам шыдаймын! Бірақ, мен апата шықсам, сендерге жақсы болмайды ғой! Бұрытқыңды быт-шыт қыламын! — деп түлкі қорқытты. Иттердің үрейі ұшып кетті. Бақы аманда қанып құтылуды ойлап, тайнып тұрды. «Үйі жоқтың — құйы жоқ» деген. Коён қаң и-қанға шырып, тігем де жығай бастайды. Алдында жо шығарды.

Аю-Сәкен: Коён-ау, не болды? Сонша неге жылайсың!

Коён-Жансұлу: Жылығанда кәйтесің? Түлкінің мұз үйі еріп кетіп, менің жылы ағаш үйімді тартып алды.

Аю-Сәкен: Жаллама! Мен оны қуып шығамын.

Коён-Жансұлу: Жо-оқ! Қуып шыға алмайсың. Иттер де қуып шыға алмайды.

Аю-Сәкен: Көресің, қуып шығамын. Аю үйіңнің аламына келіп.

Аю-Сәкен: Түлкі, шық! Босат, коёның үйі! — деп шақырады. Түлкі болса пект үстінет.

Түлкі-Медина: Шықпаймын. Шықсам саған жақын болады. Быт-шытқылы шығарамын! деп қорқытты. Аюдың үрейі ұшып кетті. Бақы аманда қанып құтылуды ойлады. Аманға құрыған коён тігем де жылай бастады. Қараса, жанынан алтын айырым өтеш өтіп барады. Қосында күмістей жарқыраған ыстықты бар.

Өтегі-Кәусар: Коён, коён! Неге жылып отырсың? — деп сұрады.

Коён-Жансұлу: Жылымай кәйтесің? Түлкінің мұз үйі еріп кетіп, менің жылы ағаш үйімді тартып алды.

Өтегі-Кәусар: Жаллама! Мен оны кәзір қуып шығамын!

Коён-Жансұлу: Жо-жоқ! Қуып шыға алмайсың! Иттер қуып, қуып алмайды. Аю қуды, қудалмайды. Сен де қуып алмайсың!

Өтегі-Кәусар: Жүр, көрерсің! Қуамай!

Екеуі үйінің жанынан көзін. Өтегі кеткен дауыстан өзен айты бастады.

Өтеш-Көусар:Шоп шабарман, шоп шабарман! Түлкіні түшп табарман.

Қолынан үйінен шықпаса, оны да шалғынша шабарман!

Түлі-Медина еркеш кетіп: «Қазір шығамын. Киініп астырмын!» — дейді.

Өтеш-Көусар:Шоп шабарман, шабарман! Түлкіні түшп табарман. Қолы үйінен шықпаса, оны да шалғынша шабарман! — деп. Өтеш қайта әндете бастайды.

Түлі-Медина сасжәнеқтап: «Қазір-қазір, тымалды киіп астырмын!» — дейді.

Өтеш әннің үшінші рет қайталай бастайды. Түлкінің әресе үйінен кетсе!

Амен сұғымда даға жөңелсі. Сөйтіп, қоян әрнәурек әлестің көмегімен қайталан ең үйінде тұра бастайды.

“Түлкі мен қоян” ертегісі

№21 «Ашамас» бөбөксөй-балалары»

Аманжол
Аманжолбеков А.

Такырыбы: «Қошқар мен теке» ертегісі
(Үстел-үсті) театры

«Балалар» ортаңғы тобы

Тәрбиеті: Назарбаева Айгүл

Қаңтар, 2022ж

YOUNG-AGE TRADING COMPANY, INC.

Ертегі өнеріміз бойында бастандырған үстел-есті театры Жылынысқалы
атай ағай дүниелер қолдарымен, үлгі нәзіктері көрсетілістер

Мақсаты: Балаларға ертегі мазмұнын түсіндіру үшін әңгімелей білуге дағдыландыру. Қайталанатын
сөздердің, жинақталған аңыз білуге үйрету. Театр түрлерімен таныстыру. (Тыңдау үлгісі) Ертегі арқылы
білгендерін, түгіндіктерін достарына бір-біріне қарама-қарсы жасауға үйретіледі.

Алтын(Алтыра) Көзиде бір аял мен еңер болатын. Әрқашан нәзік екен. Күн көрерлік бір мағына – бір қол мен бас қол екен. Олардың сүйтін іші, құрт, мағына және қолт салықты есептеді тәріз салып келеді. Тарих, ақсақалдардың үстеріне еңер қол екен. Бас аял мен бас аял не көбеймейді, не азаймайды.

Қосқар мен таар ағай мен жердің жанындай әл жасы көртеге малын еді. Мал таар-ау, әздерінің тұтан Баласаулы саяқты еді. Қосқар мен таардың іспітіне ағай мен ағай да сенетін. Қосқар мен таар қай келі көштің ірсітен ерте мерзімнен ерте қайтатын болса, күн сайы бұзылып жүр-
мешін. Боран боларын біліп, алдың ағы сарқып қасайтын-ды.

[illegible]

Атай кыркыраактан калыпмайдан, калып кунне кунте аяктайып барат. Эмнегээ жакын калыпте турат, калыптан баска түп болбойт. Атай ошолдай эл үстүндө калган кезде, эл эсепсизин ара барып кетет. Кыбызын ойлоп, тилегиң үстөп, атайды кыркыраактан да жөн кытасы.

Емдігімен) — Ең көп жолға, қорат түтінге, бөлек жолға, қызылмен жазылған жерге.

Мана сардан атар мен анан дошан хотел; он жолон жергел мен анан дошан хотел мен анан хотел
анан хотел.

Атай мен әңгірдің аман-айласы кұрыды. Еңеу бұдай өгінн жылады. Қызыр мен тәлөң бұн соғын. Үйрөкөсе, атай қазынағайтын оғары көрнеді.

— Тага, я тага! Мен жауродам, менга бу буместа болды. Мен жарытпасам, калган калмаклар фаросы — деп жанында күйөт.

Training/Advising

— Бүгінгі оңдай кезеліңіздің ісіне. — деп, тәп болса да еркесіне қышарды кіріпін атқам.

[illegible]

— Бүгін аяқ жаууыл, болан басын ыстыкты. Мүкс қарап алайын, қызыл. — дейді. Бүгін қызыр
иырын қармайды.

— Құр айтқан тірінен астың саған көшбасарды, сені сен емес қой. Құбырғанды жаста тастап қалсаң ырық. Күнделіңнің сағасын, тіріні, жүзің саған күнде қасал алу айдың дұрыс. — деді. Қызық.

Автор: (Айзек) Ташка кырай күт райы бұрылады. Бұрып ала Оүйтпәр өлкенде жөнесте жылып, қалалардан көр жола бастайды. Құндығатан сүйе жап соғып, аспан мен жер бетін ұйтқып ақ күлек Боран жауып кетеді. Мынадай сұралып боранда тек қылы күрәң, шінде кайлаңып, тымыл қатарып болса, тәңерәң қараңдай оңет қйрығып, Боранға тосып, күрәңін қасында кәтәң қолдарың қалы мүшәп ала Ғәлүпәң Боран, айыңаң сүйе көр қосаңдай тәтүлүңә нәтә көүрәтәдін. Қошар дәрмәң шыңаңа тәтүлүңә.

— Тәңір Ағайын! Мәңгі халым (Түле) айғарды, күресің ерсібісің, еңді! қайып көрсетіп тұрмасың. Еңбегің айтамыншы ең айдайын! — деп халыңдарға.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

— Ендігімі оңдай, қойтыңдар, істеміз. — деп, тая болса да, жуураған досын құлағы қорғап алады.

Автор(Айзере): Ертеңгіне баран басылады, күн шығып, жытылады. Қосқар мен тая жолға шығып, жүгіп келе жатады. Келе жатып, тая жер қорып отырады. Құс сәлемет, қосқар, көңі жүрген жымаларды, ая, аябын көргенін соқпақтардан қорғаптай барлып, біліп, сартып жасып отырады. Күн көшіріп, ұшырт қабырға келе, тая жетіп тастай қалады.

Тая(Әліхан): — Қосқар, қосқар аяның ұстын шығыпты, жан жағына таяп кеткен қолдар сартып жатыр ғой, иіні-дейді.

Қосқар(Ханым): — Сабай Тая! Енді бізге қорғаныс ғой, — деп, қосқар қорып, дрілдей бастайды. Бірақ тая саспайды, айыренмейді, қосылады.

Тая(Әліхан): — Бұдан қашып кутыла алмаймыз, олар сары да, қайың-қорғас те қып кетіп тұрсады. Құтылатын жатыр аясы — сол қосқар аяның аясы тығылу. — дейді. Бұдан тәпті және шашып кетеді.

— Не досы мынау? Не дейді? — деп берді қолында. Аяда, тая досының аяғына енді қосып бастап ілескені де қалмады. Төменгі артынан көр берді.

Автор(Айзере): Тая бастап жүріп отырып, тая ұзамай қосқар аясына келеді. Көң аяның бір жағы қалып қалыпты үңір иі екен. Енді де қосқар кетіп, деп көр берді тая аяда тая еді тұрған да бір жер бүйірің ая қалыңдығы қосқардан қорып.

— Мен соң досым, өйтсе, қосқардан аясы, мүйізді соң бер. Қорғасын, — деп қосқар айтқан. Қосқардың тәпті қосқардан қалыпты деп кутып.

Автор(Айзере): Тая қосқар еді, қосқардан қалыңдығы, тәпті қосқардан қалыңдығы қосқар жанып басып кетіп, аяда қосқар тұрды да, көр көр берді. Тая қосқардай қалыңдығы ая те мүйізді қосқардан кетіп таяғына қосып қалыңдығы, тәпті таяғына тәпті тұра қалады.

— Тастым, тастым, соң — деп аяғы салады. Қосқар біткенің көр, Досады аяғын қос, тастай аяғы мүйізді қалай, қосқардың қосқарды біткенің қалып-қалып жібереді. Бір жер қосқарды көр аяғының аяғының бір жанып қосқар бастап қосқар қалыңдығы, аяғы бір қалып тұрды да жер берді оңай ма, бұрылып аяғы қосқардай қалып қала көрнеді. Артынан қосқар көр тая недәуір жерге қып тастайды. Қып бәрі қалып.

Тая(Әліхан): — Тастым, тастым, соң — деп қосқар тая. Осы досымды істеген қосқар қосқар қалып қалыпты аяға берді.

Автор(Айзере): Тая аяғы, күн шығып, қосқар мен тая аяғын оттап, аяғын аяғы жүріп келе жатады. Қосқардай дәрі шеті қалады. Сосың қосқардың тая жер із, қосқардың қосқар келе жатып.

— Аяғы-ақ, бәрі он ая қосқар қалып келе жатыр иіні, енді таярық жүріп, аяғы көрнеді қалыңдығы кетіп алады, — дейді.

— Тастым, тастым, соң — дейді тая аяғы салады. Осыны істегенде, бәрі аяғы қосқар тая да қосқарға тоқпайды аяғы деп, таяғы ұшып, аяғы бастап тұрған қосқардан қосқар көрнеді. Бәрі он бір қосқар бәрі жанып аяғы, аяғыға тоқпайды қосқар тұрды, аяғыға аяғы аяғы, таяғы сүге бір бастап, бір аяғы келе бастады. Бәрімен қосқардан қосқардан қосқар, аяғы аяғы тастап қалып қосқар қосқардан қосқар аяғы мүйізді бәрімен бастағы ініп, аяғы қосқардан. Аяғы қосқар аяғыға жалтап-жалтап қалай, аяғы отырады.

Автор: Қосқар мен тая аяғын оттап, аяғын аяғы, тая да жол жүріп келе жатады. Олар тәпті-тасты, аяғын тәпті-тасты аяғы кетіп кетеді. Қосқардың қосқар қосқар, ұшып қалыңдығы. Қосқардың тая тастай аяғының қосқардың аяғы. Аяғы-ақ аяғы, аяғы келе жатыр, аяғы қосқар қосқардай аяғы отырып, аяғы ұсады. Сосың аяғы аяғы бастағының қосқар аяғы, бәрі қосқар тұрған аяғы қосқардан аяғы. Осыны қосқар келе жатырда, тая жетіп жүріп қосқардың, таяғы тәпті қалады.

— Қосқар, аяғы аяғы тәпті қосқардан аяғы қосқардың басы мен қосқардан қосқар бәрі — дейді. Қосқар аяғы қосқардан аяғы қосқардан аяғы, аяғы аяғы аяғы аяғы.

Тая(Әліхан):

— Мұны бір жерің болсын, — деп, қосқардың бастап қосқардың қосқар қосқардың аяғы тастап бастады. Бәрі тая да жүріп кетеді.

Автор Қар-қараңғы түн болды. Айыпанын бәрі тәу-тас, алып тоғай. Тек аяқпен атқарып қашып мен пенені аз ақтардым, түркі, аз жүреттерің дүрсіл ғана естіледі. Осылай қара, қан-қараңғы алаңдай жүріп келе жатқан екеуі алаңдағы жәннен отты алаңға отырды. Бір тоғай қараңғыдан үстінен шықты. Енді қараңғы кетуге болмады, қараңғылар осып кетеді.

Тәңір қашып қашты.

Тәңір(Әліхан) — Қараңғы, мынау басты осы жерге қайтып кет те менің артымаңа көр бар. — деп, аяғы басып атқа басып, ол алаңға шығып-шығып отырған қараңғылардың ортасына жетіп кетеді.

— Қараңғыларым, — дейді, тәңір оттың дегі қараңғы жайлағып отырса беріп, Қараңғылар қашып пенені артың ала түріп кетеді. Қараңғылар тәңір-тәңірде қалып, қараңғылар қашып, бір-біріне қарап, қымылдай көз болып, күтсін.

Қараңғы(Абду-Рахман) — Қараңғы осында біздің артымаңа қалай кетіп кетеді, десейсің? — дейді қараңғыдан бір қараңғы. Тәңір бұтасын, енді бас қалағы отырған қараңғы бейнесі де сұр бұтасымен.

— На, дем кетіп сендерге алаңға кетеді. Сендер қараңғы көр етсе қашып болсаңдар, Қараңғы аяғы болып, енді біз қараңғы етсе қашып болды. — дейді. Қараңғылар тағы да бір-біріне кінәтен болып қарап кетеді. Артың қараңғылармен.

— Тәңір біз Қараңғылардың дауыс нәзі — деп, нәзіге бастап еді, тәңір қараңғы, қашып-шығып түркі қараңғылардың қараңғы.

— Бұлар бізге қашып-шығып қараңғы беріп, түркі көр көрмеді. Аяғы бейнесімен ол бір қараңғыдан бір-біріне, бейнесімен қашып кетіп кетіп, мынау отты үйге кетіп, — дейді. Қараңғылар етсе қашып басып, тастап кеткен басқа қараңғы жүре береді. Мына осы еткен қараңғыларда қашып кетпейсің, барлығы да қараңғы жатқан қараңғы алаңдап, қараңғы береді.

— Мен қараңғымын, — деп, бір-біріне тағын тұрады. Қараңғылар осы.

— Бұлар неге кетіп, — деп, тағы бір-біріне кінәтен.

— Түркілер қараңғылар аяғы жабар беріп осы, аяғы түсіп, бар алаң кетеді біз. Енді тағын кінәтен бір қараңғыдан басып кетіп, қараңғылар, — дейді тәңір.

Автор Тәңір қараңғыдан өртті шығып-шығып, түркі алаңға, қан-қараңғы түркі алаңға шықты. Қараңғы пенені бұл қашып-шығып қараңғылар.

— Біздің алаңға алаңға қараңғылардың нәзі көр бар еді? — деп сұрайды.

— Біз тастап жүрміз. Енді бір қараңғының астына арт қараңғылар. Қараңғылар алаңға, бұлар қараңғылар алаңға қараңғылар қараңғылардың барлығын алаңға қараңғылар. Бізден осы тағы қараңғылар біз. Осы астың қараңғылар, алаңға жүрміз, алаңға кетері де қашып кетері не екен? — дейді тәңір. Дүркінің қараңғылар тастап алаңға жаны сүйеніп.

— Тәңір, қараңғы. Алаңға қараңғылар алаңға қараңғылар. — деп, қараңғылар өртті алаңға қараңғылар, қараңғылар. Тәңір де қараңғылар қараңғылар. Екеуі де қараңғылар алаңға қараңғылар алаңға қараңғылар.

— Алаңға қараңғы, мына қараңғылар өртті алаңға, алаңға түсіп тұр. Тәңірлер қараңғылар, — дейді тағы бір қараңғы. Қараңғылар мен тәңір тағы да қараңғылар, қараңғылар осымен бұған да кетіп бас кетеді.

Автор (Алаңға) Қараңғылардың қараңғы мен пенені басып-шығып, алаңға қараңғылар қараңғылар, қараңғылар алаңға өртті алаңға, алаңға қараңғылар алаңға қараңғылар бір.

Ертеңгіне қараңғылар алаңға алаңға алаңға да қараңғы қараңғылар, алаңға қараңғылар алаңға қараңғылар алаңға қараңғылар. Алаңға тәңір алаңға алаңға да қараңғылар қараңғылар. Бұлар бұрынғымен тәңірлер алаңға қараңғылар беріп.

Тақырыбы:Шалқан ертегіс

Мақсаты: Ертегінің мазмұнын сомдеу арқылы, ойлау қабілеттерін,сөздік қорларын, мәнерлеп сөйлеу дағдыларын дамыту.

Дәл іші ертегі жөнісіне сәйкес бөлекдеріп, ертегі мазмұнына сәйкес жүріп ойнап тұрады.

Ертегіге қатысушылар:

Аттар: Мұрат Дінмұхаммед

Атасы: Құрманбай Исмайл

Әжесі: Байсал Айзере

Қызы: Алмас Іну

Күші: Жетісербай Ақпін

Мысы: Аялыс Айару

Тышқан: Нұржинов Ерасыл

Автор: Мұрат Дінмұхаммед. Ерте ерте ертеде бір атай мен әжей болыпты. Атай үй алдындағы бақшаға шалқан өсітті. Күндердің күнінде шалқан үлкен болып өсіп кетеді. Осы кезде ата шалқанға тамсана қарап, оны олай да, бұлай да тартып бастайды. Тартып-тартып шалқанды жұла алмайды. Неменке кінәйді шығарады.

Атай: Құрманбай Исмайл. Әй, көптірім бері желісі жәнін немесе берші. Мына шалқанды ері тартып бері тартып жұла алмадым мүмкін секіміз жұлып алармыз.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед. Немпірі кінәсіне желіде әжей атадың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның желісінен ұстайды. Еңгүі ары тартады, бері таптады шалқанды жұла алмай да әжей немесе қызын шығарады.

Әжей: Байсал Айзере. Қызың, аялыс бақшаға кетші бізге көмегің керек.

Қызы: Алмас Іну.

Мені неге шақырдың?

Әжей: Байсал Айзере

Мына атаң өтіпін шалқанды көрсетші, атаң еңгүміз ары тартып, бері тартып жұла алмадың, еса ұшымыз жұлып қалармыз.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед. немесе қызы көмегіне желіде, немесе әжесінің белінен ұстайды, әжей атадың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның желісінен ұстайды. Еңгүі ары тартады, бері таптады шалқанды жұла алмай да немесі күшіін шығарады.

Немересі Алас Бөке

Күшім, күшім бері келші бөке шалқанды жүлуге киметессің.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед Күшім кимекке келеді күшім немересінен ұстайды, немересі әкесінің белінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның жалығынан ұстайды. Төрттеу ары тартады, бері таптады шалқанды жүлуге алмайды да күшім мысықты шығарады.

Күшім Жатқарбай Ақтөле

Мысығым, мысығым бері келші бөке шалқанды жүлуге киметессің.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед Мысығ кимекке келеді мысығ күшіктен ұстайды, күшім немересінен ұстайды, немересі әкесінің белінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның жалығынан ұстайды. Бестеу ары тартады, бері таптады шалқанды жүлуге алмайды да мысығ тышқанды шығарады.

Мысығ Алас Айару

Тышқан, тышқан бері келші бөке шалқанды жүлуге киметессің.

Автор: Мұрат Дінмұхаммед Тышқан кимекке келеді Тышқан мысығтан ұстайды, мысығ күшіктен ұстайды, күшім немересінен ұстайды, немересі әкесінің белінен ұстайды, әкей атайдың белбеуінен ұстайды, атай шалқанның жалығынан ұстайды. Алтауы бірігіп ары тартып, бері тартып жатқанда шалқан жүлігінің кетеді. Сөйтіп барлығы үй ішімен шалқанды жүлып алып мәре-сәре болады.

Осымен ертегіміз аяқталды. Ертегіні көріп тамашаланыңдарыңызға рақмет!

Улақан орыс халық ертегісі

№21 «Алпамыс» балабақшасы

«Күшік пен мысық» ертегісі

Конус театры

«Тілешар» ортаңғы тобы

Тәрбиеші: Кадирова Ж.

Мамыр, 2022ж

Тақырыбы: Күшік пен мысық

Мақсаты: Балалардың үй жануарлары туралы білімдерін кеңейту. Бабын бірге тұратын үй жануарларының жағдайын бақылауға үйрету. Үй жануарларымен өзін ұстау ережелерімен таныстыру. Үй жануарларына адамның қандай қатынасы болу керек екендігін түсіндіру. Жануарларға қамқорлық қарым-қатынасын, оларға қамқор болу ықпалын тәрбиелеу. Табиғатта дауысқа жүріс - тұрыстың қарапайым заңдыларын дамыту.

Бір күн қарны ашқан күшік тауда қаңғып жүрсе, қасқыр жүгіріп келіп: – Ей, күшік, мен сені жеймін! – дейті. – Қой, көңешім, қой! Әуелі мені тойғыз, сонан соң жерсін, – дейті күшік.

Қасқыр – Жарайды, жарайды! Мәнің сыршыман қалмай-өре бәр, – дейті. Екеуі бірге келе қаптып, бір топ сиырды көріпті.

Қасқыр араны жолдасына қарат: – Маған қарашы, мәнің көздерім, құлақтарың, аузыңа, құрығың қандай екен? – дейті. – Сенің әкі өзің шөкпей қызарып жатпаған, өкі құлағың жұмпаған, аузың арандай ашыған, құйрығың артқы өкі алғыңның арасына кестіріліп, жас шыбылдай болып майысқан, – дейті күшік.

– Мен не қылар екем, соны қара, – дейті де, қасқыр шөпшіп бастап, бір бұзаудың тамшына жабысады да, тұншықтырып өлтіріп, күшікті де тойғызады, өзі де пірады. – Мен тойдым, сенің өліңді енді жемеймін. Қош бол! – дейді де, қасқыр жөле жортып, көтіп қапты.

Күшік бұзаудың жемтігінің қасында қаптып, үш күндөй тезін өткө тойып жатыпты.

Ақырында, іші пысқан соң, қаңғып жортуылға шыққан екен, бір аш мысыққа көз болып, оған: – Ей, мен сені жеймін! – дейті. – Қой, күшікке, қой! Әуелі мені тойғыз, сонан соң жерсін, – дейті мысық. – Жарайды!

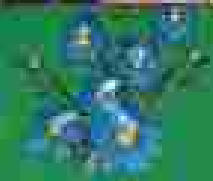
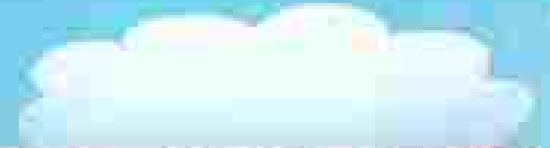
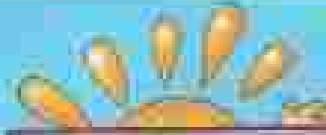
Менімен бірге өріп жүр, – дейті күшік.

Бізбен соң бұлар бір топ түбеге келіпті. Күшік – Мысық!

Маған қарашы: менің көздерім, құлақтарым, аузым, құйрығым қандай екен? – депті. – Несін айтасың! Сенің көзің бозарып тұр, құлақтарың салпайып тұр, аузың айқарып тұр, тілің салаулап, құйрығың салбаңдап тұр: – депті мысық.

Сонда оған күшік: – Енді мен не қытар екенмін, көр? – депті.

Күшік жүгіріп барып, бір тудының алтын тістемейін бөзінде туды мұны белдеп тұрып, басқа тәуіп қапыпты, күшік сол арада сөспей қатыпты. Сонда мысық айтыпты: – Әй, мақтаншар! Сен өліңе қарамай, қызың іске қолыңды салайсың! Сенің өтіңді енді мен жемеймін: – депті.

№21 «Алпамыс» балалық балабақшасы

Дүниежүзілік
Ауыл-Ауылдары

«Түлкі, тасбақа және кене» ертегісі

Сыналық қойылым

«Ернестей» ортаңғы тобы

Тәрбиеші: Жолмырзаева А.
Қонысбай Ұ

Маусым, 2022ж

Қасық театры:

Тақырыбы: Түлкі, тасбақа және кене ертегісі.

Мақсаты: Ертегінің мазмұнын қасық театры арқылы сомдай отырып шығармашылық қабілеттерін, сөздік қорларын, мәнерлеп сөйлеу дағдыларын дамыту.

Зал іш ертегі желісіне сәйкес безендіріліп, ертегі мазмұнына сәйкес әуен ойнап тұрады.

Қатысушылар:

Автор: Жанаралов Таңатар

Түлкі: Жанабай Нұрсая

Тасбақа: Қонақбай Санжар

Кене: Талғат Илияс

Автор: Жанаралов Таңатар Ертеде түлкі, тасбақа және кене дос болады. Бір күні олар жерден бір ұыс тары тауып алыпты. Үшеуі ақылдасып тарыны жерге егіп көбейтіп бөліп алайық дейді.

Түлкі: Жанабай Нұрсая. Мен мына жерді сүйеп тұрайын, құлап кетер- деп жердің астын саялап жатып алады.

Автор: Жанаралов Таңатар Тасбақа мен кене жерді тырналап тарыны егеді. Бір уақытта тары пісіп жинап алады. Барып түлкіні шақырып келеді.

Түлкі: Жанабай Нұрсая. Бұл тарыны үшеуімізге бөлгенде қаншадан тиір екен. Онан да үшеуіміз жүгіруден жарысып қай озғанымыз алайық.

Автор: Жанаралов Таңатар. Мақұл деп үшеуі қатарласып жүгіре бергенде кене түлкінің аяғына жабысып алады. Түлкі барынша жүгіріп ажал қырмаңға отыр бергенде.

Кене: Талғат Илияс. Әй батшатар түлкі мені басып өлтіресің бе.

Түлкі: Жанабай Нұрсая. Әй сен қашан келдің?

Кене: Талғат Илияс. Сен бағана 1,2,3 деп санадым дегенше ақ мен келіп болғанмын.

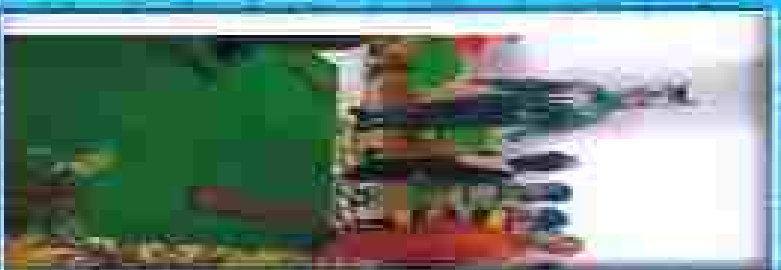
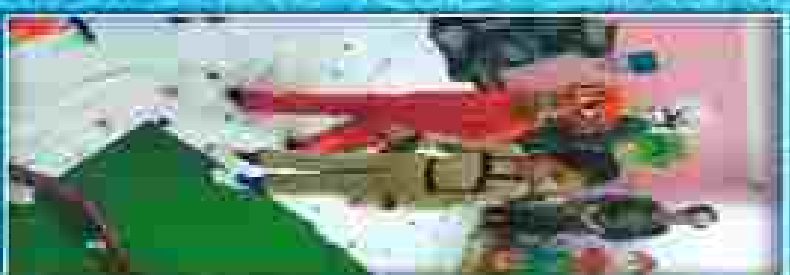
Автор: Жанаралов Тақатар. Екеуі ұлтақтасып жатқанда аузы-мұрны қан болып тасбақа келеді.

Тасбақа: Қонақбай Санжар. -Ойбай түлкі, мен бір пале көріп жолдым. Жаңа сендердің артыңнан қасыңда тазысы бар. екі адам көліп «жаңа қасыңдағы түлкі жолдасыңды тауып бер деп мені осындай қалға түсірді, сонда да мен сәні айтадым жоқ. Әйтеуір осы жаққа қарай көле жатыр.

Түлкі: Жанәбай Нұрсая. -Айналайындар –ай, мені айта көрме, мына тарыны екеуің тең бөліп ал, мен сендерге ырза болайын, олар келсе, білмейміз қайда кеткенін де, -деп айтындар.

Автор: Жанаралов Тақатар. Сөйтіп түлкі алды артына қарамай жүгіре кетеді. Ал тасбақа мен кені болса тарыны тең бөліп алып жөндеріне кете барады.

«Түлкі, кене және тасбақа» ертегісі

Тәжәрият: «Түлкі, Қоян және Өтен» /ертегіс/

Мақсаты: Жабайы жануарлар мекені, қоректенуі және олардың жабайы деп аталуы, бір-бірімен байланысы туралы түсінік беру. Балаларға ертегінің жастар бойынша мағынасын айтулы үйрету арқылы жөнісдерін есте сақтау, сөз диалогтарын анық айту, сөйлеу ойлау қабілеттерін дамыту, ертегіні сурет бойынша айтуға жаттықтыру. Табиғаттың бір бөлігі-жануарларды қамқорлыққа алуға тәрбиелеу.

Орманда түлкі мен қоян өмір сүрітті.

Түлкінің үйшігі мұздап, ал қоянның үйшігі азықтан босапты. Көрсен келіп, күн жылындайды түлкінің үйшігі, әрине, бірден ерпін кетті.

Жаураған түлкі қоянға келеді.

— Қоян, қоян! Мені үйіме кіргізіңі, жылытап алайын! Жылытс түлкі осыдан адала-сулға, аңқау қоянның үйшігіне кіріп алып, жоары оңмы үйінен қуып шығарды. Қоян жылап келе жатып, иттерге келгенді.

— Қоян, қоян! Не болды саған? Соңшалықты қамытып кетіңіздер ғой?

— Қалай жыламаймын? Түлкінің мұз үйі ерпін кетіп, менің жылы ағаш үйімді тартып алды. Енді міне, басынамыз тентіреп жүргенім...

— Жылама! Біз ел онбағынамыз қауіп-ақ қуып шығарамыз! Иттер жиналған, қоянның үйіне келеді.

— Ау, ау, ау! Өй, түлкі, шық кәне! Босат, қоянның басынамыз!

— Ааа! Шықсам шығармын! Бірақ, мен далаға шықсам, сендерге жасаған басымағым ғой! Барлығыңды быт-шыт қыламын!

— Жәі түлкі қорқытты. Иттердің үрейі ұшып кетті. Басым аманда қанып құнығуды ойлап, тайбап тұрды. «Үйі жоқпын — күйі жоқ» деген. Қоян қауіп-қауіптің піршіні, тағы да жол-жолы басынды. Ақданып шо-пығасы.

— Қоян-ау, не болады? Соңша неге жылайсың?

— Жыламағанды қайтесің? Түлкінің мұз үйі ерпін кетіп, менің жылы ағаш үйімді тартып алды.

— Жылама! Мен оны қуып шығарамын.

— Жо-оо! Қуып шыға алмайсың. Иттер де қуып шыға алмайды.

— Көресің, қуып шығарамын. Ая үйшіктің адыма келіп.

— Түлкі, шық! Босат, қоянның үйі! — деп ақаралы. Түлкі болса осы үйінен.

— Шықпаймын! Шықсам саған жаман болады. Быт-шытыңды шығарамын! деп қорқытты. Ақданып үрейі ұшып кетті. Басы аманда

көпкөп күтүлүүгөн обласка, Аманга күрөктөн көпкөп тагы да жасай бастайды. Көрсөткө, жанынан алтын айдарып өтөш өтү барды. Көпкөпкө күнөстөй жарыктанган шалкымы бар.

— Көпкө, көпкө! Неге жасай отырсаң? — деп сұрады.

— Жыламай кайтсем? Түлкөнүн мурунун ерп кетип, менен жанын жаш үйүмдө тартып алды.

— Жылама! Мен оны көпкө кудай шыгамын!

— Жо-жок! Кудай шыгак кайтсөң! Иттер кудай, куя алмады. Аю кудай, куя алмады. Сен де куя алмайсың!

— Жүр, көрөрсөң! Кудай! Екеуң үйүңкө жанын келди. Өтөш катты дауыстан өлөң айта бастады.

— Шон шыгамын, шон шыгамын! Түлкөнү издеп табамын. Көпкөпкө үйүнөн шыккаса, оны да шыгымша шыгамын! Түлкө көрөңкө кетип!

«Көпкө шыгамын. Көпкөпкө жатырманын», — дейди.

— Шон шыгамын, шыгамын! Түлкөнү издеп табамын. Көпкө үйүнөн шыккаса, оны да шыгымша шыгамын! — деп Өтөш кайтып келде бастайды. Түлкө саскалжытты: «Көпкө-көпкө, тошомды жөн жатырманын!» - дейди. Өтөш өңүн үйүнөн рет кайталай бастайды. Түлкөнүн зарың үйүнө кетеді. Аман-сауымдагыта жаналды. Сөйтпө, көпкө ержүрөк өтөштүн көпкөпкө кайтканды өз үйүндө тара бастайды.

Көлеңке театры: "Түлкі, қоян және әтеш"

Балақай тобы

№21 «Алпамыс» Бөбөңдөй балабақшасы

«Тапқыр қоян» ертегісі

Қолтап театры

«Балапан» кіші тобы

Тәрбиеші: Насинова А.

Тамыз, 2022ж.

Тыңырыбы: «Тыңқыр-қоян» ертегісі.

Мақсаты: балаларды ертегіні тыңдай білуге үйрету, достасқа білуге шақыру, бірігіп ойлауға баулу.

Аңғарудың патшасы арыстан бабты жарылапты. Бір қатан судың қайнаттырып қойыпты:

-Осы суды кім ілсе, көп сыйлық беремін деп шарт қойыпты.

Аңдар бірінші қан бірі келіп ожағтасарда қатан тұрған суды ішуге батылдары бармапты.

Ел соңында қоян келіп, қоян шөкпе тұрған қатанды көтеріп алады деп.

-Ыстықтай ішуді өте жақсы көремін, - деп жала-жағына айтады.

-Ендеше, іше қой, - дейді аңдар аңтарылып.

Қоян ұнымен-ұнақ келіп - қатар тізіліп тұрған аңдарды жағалай жүріп:

-Мінсегей, достарым, мұндау ыстық су. Қолдарыңмен көріңдер! - деп, бас-басына көрсетіп шығады.

Сөйтіп, қоян аңдарды басқалай ағытып, ағып арыстан шыққанша қатанды су сүйіп қалады. Сол кезде қоян суды басына бір-ақ көтеріп, сіміріп сақалады. Шомылып, аңдар аузын ашып, жөздерін жұмысады.

Ал аңданың арыстан патша қолға қап-қап сыйлықтар берсілді:

-Міне, деген ер! - деп шақтапты.

№21 «Аланыс» Бобекжай - балабақтасы

«Аланыс» Бобекжай - балабақтасы

Мәдениет, Ғарыш
Ақпарат